

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

602

Vragen van lid **Alkaya** (SP) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het bericht dat Tanzania het investeringsverdrag met Nederland opzegt* (ingezonden 12 oktober 2018).

Antwoord van Minister **Kaag** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 12 november 2018).

Vraag 1

Kent u het bericht «Tanzania ends investment treaty with the Netherlands»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op het argument dat het beschermingsmechanisme voor investeerders (ISDS) wordt genoemd als reden om het verdrag op te zeggen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

De schriftelijke opzegging van het investeringsakkoord tussen de Republiek van Tanzania en het Koninkrijk der Nederlanden door Tanzania is gedateerd op 26 september 2018. Voor de opzegging is geen reden opgegeven. Evenmin is van Tanzania eerder een voornemen tot opzegging vernomen.

Vraag 3

Deelt u de mening dat een ontwikkelingsland op zijn minst moet worden uitgezonderd van het ISDS-mechanisme op zaken van algemeen publiek belang, zoals gezondheidszorg, milieu, infrastructuur, mensenrechten en corruptiebestrijding? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u daar voor conclusies aan verbinden?

Antwoord 3

Nederland hecht eraan dat de beleidsvrijheid van overheden om maatregelen in het publiek belang, waaronder gezondheidszorg, milieu, infrastructuur, mensenrechten en corruptiebestrijding te nemen, gegarandeerd is onder

¹ <http://www.theeastafrican.co.ke/business/Tanzania-ends-investment-treaty-with-Netherlands/2560-4794614-3ywb8l/index.html>

investeringsakkoorden. Die beleidsvrijheid geldt voor ontwikkelingslanden en ontwikkelde landen. In de nieuwe modeltekst investeringsakkoorden wordt het recht om te reguleren van overheden geëxpliciteerd en de bescherming voor investeerders verduidelijkt.

Vraag 4

Waarom stond in dit investeringsverdrag opgenomen dat er geen meer «voordelige verdragen met andere landen» mochten worden afgesloten door Tanzania op straffe van een rechtszaak? Hoe is dit te verenigen met haar soevereine recht haar economie te ontwikkelen door meer investeringen aan te trekken? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Een dergelijke bepaling is niet opgenomen in dit investeringsakkoord of in een ander investeringsakkoord van het Koninkrijk der Nederlanden. Wel is er in het investeringsakkoord een bepaling opgenomen dat Nederlandse investeerders niet gediscrimineerd mogen worden ten opzichte van investeerders uit Tanzania of investeerders uit andere landen. Dit is de zogenaamde «meest begunstigde clausule». Een dergelijke bepaling is gebruikelijk in bilaterale investeringsakkoorden.

Vraag 5

Is een dergelijke clausule wel of niet aanwezig in het nieuwe modelverdrag voor bilaterale investeringsverdragen («model-BIT»), evenals de andere zorgen en argumenten die zijn aangedragen door Tanzania? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Een dergelijke bepaling is niet opgenomen in de nieuwe modeltekst investeringsakkoorden. Tanzania heeft geen argumenten of zorgen aangedragen bij of voorafgaand aan de opzegging.

Vraag 6

Bent u het eens met de uitspraak dat elk investeringsverdrag dat Nederland sluit voor beide partijen voordelig moet zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is dat in het verdrag met Tanzania niet het geval gebleken en welke conclusies trekt u daaruit?

Antwoord 6

Nederlandse investeerders hebben met name baat bij investeringsakkoorden in landen waar nationale wetgeving en instituties in hun ogen onvoldoende rechtszekerheid bieden, terwijl hun investeringen in hoge mate afhankelijk zijn van overheidsoptreden. Investeringsakkoorden leveren zo een bijdrage aan een stabiel investeringsklimaat. Het land van vestiging profiteert hiervan doordat buitenlandse investeringen kunnen leiden tot extra werkgelegenheid en vanwege het aantrekken van kennis en innovatie. Dit is met name van belang voor ontwikkelingslanden, waar het binnenhalen van private investeringen onontbeerlijk is voor het behalen van de *Sustainable Development Goals* (SDG's). Tegelijkertijd is het niet aan het kabinet maar aan de regering van Tanzania om een eigen onderhandelingsinzet te bepalen. Tanzania lijkt investeringsakkoorden ook te beschouwen als een instrument ter verbetering van het investeringsklimaat. Tegelijkertijd met de opzegging van het huidige investeringsakkoord heeft Nederland immers een verzoek van Tanzania ontvangen om een modern investeringsakkoord af te sluiten. De nieuwe modeltekst zal de Nederlandse inzet vormen in deze onderhandelingen. Formele onderhandelingen kunnen pas van start gaan nadat autorisatie van de Europese Commissie is ontvangen op grond van artikel 8, lid 3, van Verordening 1219/2012.